

مطالعه ساختار تشریحی و بافت‌شناسی غده پاراتیروئید در شتر یک کوهانه

سید جواد احمدپناهی^۱

۱- گروه آموزشی علوم پایه آموزشکده دامپزشکی شهپیرزاد، دانشگاه سمنان، ایران

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: jvd_panahi@yahoo.com

هورمون پاراتیروئید (پاراتورمون) یک فاکتور هیپرکلسمیک و اصلی‌ترین هورمون جهت ثابت نگه داشتن غلظت یون کلسیم پلاسما می‌باشد. غده پاراتیروئید به عنوان یک عضو سیستم درون ریز، نقش مهمی در تثبیت وضعیت داخلی بدن پستانداران اهلی دارد. با اینحال پژوهش‌های صورت گرفته در ایران در مورد خصوصیات آناتومیکی و بافت‌شناسی این غده در شتر، بسیار اندک است. لذا هدف از انجام این مطالعه، بررسی ساختار تشریحی و بافت‌شناسی این غده در شتر یک کوهانه می‌باشد. در این مطالعه که بر روی ۴۰ نفر شتر ۱۰-۶ ساله (۲۰ نفر شتر نر و ۲۰ نفر شتر ماده) صورت گرفت، ساختار تشریحی غده پاراتیروئید از نظر خصوصیات مرفولوژیکی، توپوگرافی و مجاورات و همچنین ساختار بافت‌شناسی آنها پس از تهیه مقطع و رنگ‌آمیزی‌های هماتوکسیلین و اتوزین، و رهوف و تولوئیدین بلو توسط میکروسکوپ نوری مورد بررسی قرار گرفته و با سایر پستانداران اهلی مقایسه گردید. غده پاراتیروئید در شتر از دو جفت غده داخلی و خارجی تشکیل شده است. قسمت خارجی پاراتیروئید توسط انتهای قدامی غده تیروئید پوشیده شده و قسمت داخلی پاراتیروئید در عمق انتهای خلفی لوب‌های تیروئید و نزدیک به لبه شکمی آن واقع شده است. تجزیه و تحلیل داده‌های مربوط به ابعاد و وزن غده پاراتیروئید توسط نرم‌افزار SPSS اختلاف معنی‌داری را بین دو جنس نر و ماده نشان نداد. غده پاراتیروئید از نظر بافت‌شناسی نیز مشابه اغلب پستانداران اهلی، واجد سلول‌های اصلی و اکسی‌فیل می‌باشد که ترتیب قرار گرفتن آنها از نظم خاصی تبعیت نمی‌کند. سلول‌های اکسی‌فیل غالباً به صورت منفرد یا دسته‌های بسیار کوچک در لابلاهی سلول‌های اصلی پراکنده بوده و تعداد آنها در مقایسه با سلول‌های اصلی بسیار کم است. این مطالعه نشان داد که غده پارا تیروئید در شتر از نظر ساختار تشریحی و بافت‌شناسی تفاوت قابل توجهی با سایر پستانداران اهلی ندارد.

واژه‌های کلیدی: شتر، پاراتیروئید، اکسی‌فیل، بافت‌شناسی، آناتومی

ارزیابی هیستوپاتولوژیک تاثیر تجویز عصاره چای سبز (*Camellia sinensis*) بر روی بیضه موش بعد از حرارت دادن

مریم روز خوش^{۱*}، جلیل آب شناس^۲، رضا خیراندیش^۲، شیما عباسی راینی^۱ و آسیه الله بخشی^۳

۱- دانشجوی سال آخر دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید باهنر کرمان ۲- استادیار، دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید باهنر کرمان ۳- دانش آموخته دانشکده

دامپزشکی دانشگاه شهید باهنر کرمان

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: Maryam65rouz@yahoo.com

مقدمه و هدف: در بسیاری از گونه‌های پستانداران بیضه‌ها در طول زندگی جنینی یا مدت کوتاهی پس از تولد به داخل کیسه بیضه دان نزول می‌یابد، جایی که درجه حرارت آن نسبت به محیط داخل شکم پایین‌تر است. بر اساس مطالعات بافت‌شناسی مشخص شده است که اسپرماتوسیت‌ها و اسپرماتیدها، سلول‌هایی هستند که بیشترین حساسیت را نسبت به حرارت نشان می‌دهند. حرارت همچنین باعث کاهش قدرت تقسیم سلول‌های اسپرماتوگونی در طول لوله‌های اسپرم‌ساز می‌شود. علاوه بر این حرارت می‌تواند سلول‌های پرستار و بافت احاطه‌کننده لوله‌های منی‌ساز را نیز تحت تاثیر قرار گیرد. هدف از این مطالعه بررسی هیستوپاتولوژیک اثرات تجویز عصاره چای سبز بر روی بیضه در موشهائی که بیضه آنها حرارت دیده است، می‌باشد.

مواد و روش کار: برای انجام این مطالعه از ۹۰ سر موش نر بالغ استفاده می‌شود. موشها به دو گروه حرارت دیده و کنترل تقسیم و موشهای هر گروه به سه زیر گروه کنترل، چای ۵۰۰ و ۷۵۰ میلی گرم، تقسیم شدند. ناحیه اسکروتوم موشهای گروه حرارت دیده بعد از بیهوشی داخل حمام آب گرم در دمای ۴۳ درجه سانتیگراد به مدت ۱۵ دقیقه حرارت داده می‌شوند، در حالیکه اسکروتوم موشهای گروه کنترل در همین مدت در حمام ۲۳ درجه قرار داده می‌شود. موشها در فاصله ۱۴، ۲۸ و ۴۲ روز بعد از شروع مطالعه، بعد از وزن شدن با روش Cervical Dislocation کشته شده و بیضه آنها بلافاصله خارج شده و جهت تهیه اسلایدهای پاتولوژی با استفاده از فرمالین تثبیت می‌شد.

نتایج و بحث: نتایج حاصل از این مطالعه بیانگر افزایش معنادار میزان اسپرماتوژنز در موشهای گروه چای سبز بود و چای سبز به خوبی توانسته بود روند ترمیم ضایعات بیضه را تسریع نماید. با توجه به نتایج حاصل از این مطالعه، استفاده از عصاره چای سبز می‌تواند اثرات مفیدی بر روی اسپرماتوژنز در موشهائی که اسکروتوم آنها تحت استرس حرارتی بوده اند، باشد.

واژه‌های کلیدی: چای سبز، اسپرماتوژنز، موش سوری، حرارت دادن اسکروتوم.